

Taaskasutus ehitusplatsil. Põhust ja plastist majad

Ä ELEN LUHT
elen.luht@aripaev.ee

Põhk, savi, plastpudelid, autokummid võivad kõik olla ehitusmaterjaliks. “Paljud ebatraditsioonilised ehk väljaspool ehitusmaterjalide tööstust kasutatavad materjalid pärinevad ajast, kui tööstuslik ehitus polnud veel traditsiooniks saanud,” ütleb arhitekt Rene Valner. “Eesti kliimas näiteks on põhuehituse eeliseks teiste alternatiivsete ja loodussäästlike tehnoloogiatega võrreldes omamaine päritolu ja head soojaisolatsiooni näitajad.”

Valneri sõnul on põhk tervislik, väikse ökoloogilise jalajäljega, odav ja tehnoloogiliselt lihtne materjal. Seega sobib põhupakkidest ehitamine enim neile, kes tahavad oma käte või ka sõprade abiga ehitada endale tervisliku ja energiasäästliku kodu. Eestis on sadakond või natuke enam põhumaja ja igal aastal ehitatakse kümnekond maja juurde.

Põhk on ehtne ülejääkmaterjal. “Ehituseks sobilike põhupakkide tegemine nõuab küll eraldi tegemist,” selgitab Valner. “Esiteks ei pressita põhku siis väikeste pakipressidega ja teiseks pole lihtsalt säilitamiseks mõeldud põhupakkide tihedus ja põhukvaliteet enamasti ehitamiseks piisav.” Ühe ruutmeetri kandva põhupakkseina ehitamiseks kulub viis-kuus põhupakki, keskmise suurusega elamu jaoks kulub tuhatkond pakki ehk ükskaks veoautotäit põhupakke.

Taarapunkti asemel ehitusplatsile. Veidi teistmoodi isoleerimuga ülejääkmaterjal on plastpudelid, mille tervislikust ei saa võrrelda põhukvaliteetiga. Igal aastal visatakse ära 2,4 miljonit tonni plastpudeleid

ning nende ehitusel kasutamise eelisteks on suhteline odavus ja üllatav vastupidavus.

Hondurases Zamorano looduspargis asub üks maailma esimesi plastpudelitest ehitatud majasid, mille seintes pole kasutatud tsementi. EcoTeci ettevõtte on sarnaseid maju ehitanud mujalgi nii Põhja- kui ka Lõuna-Ameerikas. Ühe sellise ehitamiseks kulub keskmiselt 8000 plastpudelit.

Valneri sõnul sõltub maja väärtus palju omanike soovidest ja sellest, kas on taotlus, et maja ütleks oma väljanägemises midagi kasutatud materjalide kohta. “Eestimaiseid põhupakke ning savi- või lubikrohvi loovad võimaluse väga skulpturaalseks viimistluseks,” ütleb ta. “Enamasti näevad krohvitud põhumajad siiski välja nagu tavalised majad.”

Mida arvata aga plastpudelitest kui ehitusmaterjalist? “Miks mitte. Mulle endale meeldib siiski rohkem mõte, et keegi teeb plastpudelitest fliisi,” sõnab Valner.

HONDURASE looduspargis asub üks maailma esimesi plastpudelitest ehitatud majasid.

FOTO: WWW.ECO-TECNOLOGIA.COM

PEIPSI ääres asuvad põhumajad pakuvad peredele omapärast ja looduslikku ööbimist.

FOTO: MARIS OJASUU

8000

plastpudelit kulub keskmiselt taaskasutusmaja ehitamiseks.